

ŽIVOT

ZÁBRDOVICKÉ FARNOSTI

**Svědectví
života**

**Vzpomínka
na farní
tábor**

**Bděte!
Blíží se nový
příchod Mesiáše!**

Delfíní ovoce

Náš společný domov

tiráž

ŽIVOT ZÁBRDOVICKÉ
FARNOSTI

Vydává

farnost u chrámu
Nanebevzetí Panny Marie
v Brně Zábřdovicích

adresa

Lazaretní 1, 615 00 Brno
telefon: 545 212 156

redaktoři

Hanka a Karel Komárkovi

grafická úprava

Roman a Klára Smékalovi

web

<http://www.zabrdovice.cz>

cena

neprodejné, vychází pro
vnitřní potřebu farnosti

do tohoto čísla přispěli

Lucie Grůzová, Kája Krejčí,
Klára Smékalová, Anežka
Zapletalová, otec Daniel

příspěvky

pokud chcete přispět do
časopisu svým článkem,
pošlete jej na e-mail:
zivot.redakce@gmail.com
nebo kontaktujte redakci

Náklad

70ks výtisků

obsah

- 1 Duchovní slovo - Bděte
- 2 Pozvedni mou duši
Co nás čeká
Poděkování z fary
Nabídka farní výpomoci
- 3 Střípky z Duchovních cvičení
Na cestě za hvězdou
Detektiv v kostele
- 4 Cesta do Betléma aneb z dálky blíž...
Modlitba k Otci
Očeho pohádka - Delfíní ovoce
- 5 Náš společný domov
10 úkolů z projektu...
- 6 Vzpomínka na farní tábor
- 8 SVĚDECTVÍ ŽIVOTA: R. D. Jan Bula
- 11 Johnny a svatý Martin

Slovo redaktorů

Milí farníci,
přinášíme Vám adventní číslo farního časopisu, jehož tématem je bdělost, připravenost na příchod Pána i dispozice k naslouchání Jeho hlasu. Možná právě v dnešní době poznamenané různými opatřeními máme více času na modlitbu a naslouchání. Je jen na nás, jak jej využijeme. Ze srdce Vám přejeme, abyste hlas našeho Pána v letošním adventu zaslechli.

Hanka a Karel Komárkovi

Bděte! Blíží se nový příchod Mesiáše!!!

Milí farníci,
ne, nebojte se! I když jsme před týdnem slavili Ježíše Krista Krále – toho, který v moci přijde na konci věků, konec světa se neblíží – tedy ano, každý den je o 24 hodin blíže, ale nemyslím si, že přijde v dohledné době, i když tedy coronavirus dává řádně zabrat celému světu ☺.

Ano, ve světě, a v naší zemi o to více, zažíváme nejistotu, co bude. Jak dlouho to ještě vydržíme v karanténě, než nám z toho začne hrabat? Kolik lidí ještě zemře? V jakých podmínkách? Co to bude znamenat pro hospodářství? Jaké to máme politiky? Jak to vše změní svět? Může nás napadat spousta myšlenek...

Jak to bylo před prvním příchodem Krista? Vedle tehdejších nemocí a morů, kdy byla smrt na denním pořádku, a k tomu stálá nestabilita různých nadvlád. Když se podařilo Makabejcům získat samostatnost

- období Hasmoneovského království (142 př. n. l. – 6 n. l.) – moc vycházející z jejich velekněžského úřadu začala upřednostňovat saduceje a postupně ztrácela podporu farizeů a esejců – židovská obec se začala štěpit.

Judsko si zvolilo vlastního krále. Farizeové udělali proti králi povstání, které se podařilo potlačit až po šesti letech. Královna Salomé Alexandra dokázala tyto spory sice umně utišit, po její smrti se však rozpoutaly boje o následnictví. Soupeři o trůn nakonec do země roku 63 př. n. l. pozvali římského vojevůdce Pompeia, který království podřídil římské správě. Římský správce Herodes byl sice roku 40 př. n. l. vyhnán a Hasmoneovci se opět ujali vlády, ale Herodes si nechal v Římě udělit titul židovského krále, vrátil se a roku 37 př. n. l. Judsko dobyl. Jeho vláda přinesla na jednu stranu hospodářský rozvoj, ale zároveň kruté popravy skutečných nebo jen domnělých odpůrců, včetně např. betlémských neviňátek. Herodes umírá roku 4 př. n. l. Poté to ale není lepší...

Jaká nespokojenost s nadvládou tehdy panovala? Kdo bude zítra obviněn a popraven? Kdy nastane další válka – ať už zvenčí, či občanská? Jak a kdy budou zase omezeny či zakázány náboženské obřady? Nebo kdy nás udolá nějaká nemoc? S jakou touhou už staletí očekával lid mír a stabilitu, moct v klidu žít a modlit se... Všechny naděje se stále více upínaly k prorokovanému Mesiáši, který nadvládu svrhne, a vznikne pevné trvalé židovské království.

Anděl se zjevuje chudé dívce Marii zasnoubené s Josefem – jejich vztah je hned plný nejistoty. Její budoucnost se zvenčí zdá s nemanželským dítětem v troskách... Ona ale věří příslibu. Ten „slavný Mesiáš“ se ale rodí málem na ulici. Obyčejný život pravděpodobně poznamenaný navíc Josefovou brzkou smrtí... Maria má jako vdova opět budoucnost nejistou... Jediný syn, který se o ni může postarat – ano, ten slíbený Mesiáš, – nakonec římskou nadvládou nesvrhl, naopak rukou Římanů je ukřižován a potupně umírá... Beznaděj!

Beznaděj? Ne! On sice nevíteží nad Římany, ale vítězí nad smrtí, On má v rukou vše, co je opravdu podstatné! Navzdory pokračující vnější nadvládě

se rodí nový život, který nezastavuje ani pronásledování... Nic... Zapaluje lidská srdce a tato „pandemie“ postupně zaplavuje celý svět.

My nyní v našich nejistotách v pandemii s ještě větší touhou očekáváme Vánoce – nové narození Krista v našich životech, v našich rodinách... Jaké budou ty letošní Vánoce? Nevíme. Ale On ví... a to stačí! Připravít mu cestu... Hlavně ať prožijeme tento advent, tyto Vánoce a vůbec celou pandemii právě s Ním. Stojíme v nebezpečí, že kvůli strachu před pandemií a jejími následky ztratíme kontakt s Ním, budeme na vše sami...

On ví velmi dobře, jak Ho zvláště nyní potřebujeme, On nám spěchá na pomoc! Touží nám být v této době o to silněji nablízku... přetvářet naše vztahy, naše rodiny, náš život... On říká: „Nebojte se..., já jsem s vámi..., svůj pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám..., čím máš větší nejistoty, tím blíže ti toužím být..., vše bude dobré! Uklidni se..., já jsem ve všem s tebou, s tvými blízkými..., záleží mi na vás, neopustím vás..., bude dobře...“

Maranatha! – Pjijď, Pane Ježíši! Chceme Ti v nadcházejícím adventu připravovat cestu v našem životě. Buď naším Mesiášem – ne podle našich představ – ale tím skutečným Mesiášem, narozeným v chudobě, blízký chudým, slabým, buď Mesiášem našich srdcí a vztahů – ať jsme si vzájemně stále blízko, umíme si vzájemně pomáhat zvláště v této době... Pjijď Tvé království uprostřed této pandemie... Maranatha! – Pjijď, Pane Ježíši!

Sice na dálku, ale v Kristu naopak o tolik blíže, Vám všem vyprošuji prožívání Boží blízkosti v této době.

Váš P. Daniel +

Co nás čeká?

Vzhledem k aktuální situaci sledujte farní webové stránky, případně telefonicky kontaktujte farní kancelář.

Poděkování z fary

Chtěl bych poděkovat Vám všem, kteří jste nabízeli a poskytli pomoc, když jsme byli na faře uvězněni. Mnozí se k tomu nedostali, protože Vás bylo hodně, kdo byl ochotný uvařit nebo cokoli jiného. Opravdu díky za Vaši lásku.

(Z kázání otce Daniela 1. 11.)

POZVEDNI MOU DUŠI Z TÉTO TEMNOTY

Pane, můj Bože,
pozvedni mou duši z této temnoty
do Svého Světla.
Přijmi mou duši do Svého
svatého srdce.
Živ mou duši Svým svatým slovem,
pomaž mou duši,
aby slyšela, co jí říkáš.
Vdechni Svou sladkou vůni
na mou duši a oživ ji.
Uchvať mou duši,
aby byla radostí Tvé duše.
Otče, okrášli mě, své dítě,
ať na mě skane Tvá myrha.
Vezmeš mě do Své nebeské síně,
kde je sídlo Tvých vyvolených.
ukážeš mě Svým andělům,
ach, po čem ještě touží má duše?
Tvůj Duch mi dal život
a Ty, který jsi živý chléb,
jsi uzdravil můj život.
Nabídl jsi mi k pití
Svou krev,
abych mohl věčně s Tebou sdílet
Tvé království
a žít navěky a věčně.
Sláva buď Nejvyššímu.
Sláva buď Svatému svatých.
Veleben buď náš Pán.
Požehnán buď náš Pán, protože
Jeho slitování a Jeho láska
trvají od pokolení do pokolení
a vždycky tomu tak bude.
Amen.

KK

Nabídka farní výpomoci

Pokud potřebujete donést obědy, nakoupit, něco zajistit, můžete se obrátit jednak na pana Grůzu (731 402 645) nebo zavolat do farní kanceláře (545 212 156), kde vám rádi pomohou.

Střípky z Duchovních cvičení Tvůj Otec, který vidí, co je skryté

V tomto zamyšlení si chceme ukázat, jak velká je Boží láska k nám, jak moc o nás náš nebeský Otec stojí.

Ježíš nám ukazuje svou lásku k Otci a odlišuje vztah náš a jeho (Mt 6, 4). Můžeme se za Ježíše skrýt a spolu s ním říkat: „Abba! Otče! Tatínku!“ (Teologové se v této pasáži přeli, jestli Ježíš myslí celou Trojici, nebo jen Otce. Sv. Augustin odpovídá: Celou Trojici (Ex 3, 14).)

Ježíš mluví o tom, jak moc jsme Otcem milováni (Jn 3,16). Zjevuje nám svou lásku (Gal 4, 4–7). Důležité je si uvědomit, že hloubku vztahu určuje ten, kdo o něj stojí méně. Ve vztahu s Bohem to budu vždy já, kdo miluje méně. Mohu však k hloubce směřovat víc a víc, mít za cíl dojít k přerokšnému spočinutí.

V dějinách spásy nám Bůh na hoře Sinaj řekl, že nás chce za syny a dcery (Ex 19, 5–6). My jsme však odpověděli: „Ne, my se bojíme být tvými dcerami a syny, dej nám raději pravidla.“ A tak nám je Bůh dal. Dostali jsme zákony, ve kterých není život (Ez 20, 25).

Pak přichází Ježíš. Syn svého Otce, pro Něj žije, na Něj myslí, Jej miluje. Ježíš nám vrací Otce.

V této rovnici mám jen jeden nutný vztah – jsem dcerou/jsem synem. Ježíš je Syn a já ukrytá/ý v Něm, jsem spoludcerou/spolusynem.

Máme Otce, který o všem ví, ví o všech skrytých věcech. Zná všechna má tajemství. Zná strachy, touhy, o co se snažím. Otce, který ví, co mi ublížilo, zná, co mám rád. On zná mé hříchy, nemoci i to, na co nestačím (Jer 12, 3; Ž 139, 1–11). Otec vidí vše, i to, co pečlivě skrývám. Dívá se na mě se soucitem... s radostí.

Našemu Otci záleží na tom, co dělám. Záleží mu na MNĚ!
A tento vzájemný vztah stačí.

Pojďme se zamyslet nad třemi otázkami:

Jakou chuť má pro tebe slovo OTEC?

Jak se cítíš, když víš, že Bůh Tě zná?

Proč se snažíš konat dobro? Proč chceš být dobrý?

Podle přednášek Jiřího Rouse z Velehradu 2020 LG

Přečtěte si: NA CESTĚ ZA HVĚZDOU

VOJTĚCH CIKRLE:

Krásná kniha plná hezkých fotografií a hodnotných rozjímání, jejímž autorem je náš brněnský biskup otec Vojtěch Cikrle, by se mohla stát vhodným vánočním dárkem pro vaše blízké.

„Když chodím po zahradě s růžencem nebo breviářem, modlím se za všechny, se kterými jsem se setkal nebo mám setkat, za věřící, nevěřící i jinak věřící, a to nejen za ty, kteří žijí na území naší diecéze. Prosím za ty, kteří cestují po silnicích, železnicích i vzduchem, protože lomoz všech těchto dopravních prostředků je i zde na zahradě stále přítomný. V duchu procházím odděleními nemocnic na Žlutém kopci, U svaté Anny, Milosrdných bratří či v Bohunicích, na které odtud vidím, a prosím za nemocné, za jejich blízké i za všechny, kteří se o ně starají. Z terasy zahrady se mi otvírá pohled také na věže a průčelí petrovské katedrály, v nichž téměř všichni naši kněží a jáhni přijali své svěcení. V zorném poli přede mnou nechybějí ani školy, obytné domy, paneláky, brněnský ústřední hřbitov a nepřeborné množství dalších podnětů k prosbám, chválám a děkování.“

Vybrala KK

Detektiv v kostele

Soutěžní otázka z minulého čísla zněla: Kolik oken má Čenstochovská kaple?

Správná odpověď zní: Čtyři.

Prosíme výherce Lidušku J. a "Metrixe", aby se přihlásili o čokoládu :-)

A nová soutěžní otázka zní:

Která svěťice zobrazená na jednom z bočních oltářů našeho kostela má svátek během adventu? Odpovědi vkládejte do krabičky vzadu v kostele nebo pište na e-mail redakce do 4. 12. 2020. Výherce opět čeká čokoláda :-)

Cesta do Betléma aneb z dálky blíž a blíže

Milí farníci,
Letos jsme připravily adventní snažení v online formě, ale materiály pro rodiny naleznete také vzadu v kostele.

Představte si, že před dvěma tisíci lety se tady na tomto místě, kde později bude stát velké město Brno a městská část Zábrdovice, jednou ráno probudí starý ježek. „Nějak mě dnes bolí nohy a kosti. Něco se děje.“ Když pak večer usíná, uvidí na obloze zářit novou hvězdu, takovou ještě neviděl. A on se rozhodne za ní jít, protože se v něm probudí naděje, že se přece jen může něco změnit.

Chtěly bychom k snažení pozvat celou farnost. Vzbudit naději, že ať budou jakákoliv opatření, Ježíš se opět narodí a my si můžeme být blíž, i když budeme kdekoliv. Na stránkách farnosti bude každý den připraveno malé překvapení (píseň nebo namluvený příběh a malé vyrábění). Když budete chtít, můžete hádat, kdo to pro Vás ten den namluvil nebo nazpíval.

Také si budete moci vyrobít nějakou postavu nebo věc do Betléma nebo na stromeček.

Přejeme krásný a požehnaný advent
Vaše katechetky

MODLITBA K OTCI

Otče nejmilostivější,
dej, ať ti, kdo stále znovu poslouchají,
ale nikdy nechápou,
tentokrát uslyší tvůj hlas
a pochopí, že jsi to Ty,
Svatý svatých.

Otevři oči těch, kdo se dívají a znovu dívají,
ale nikdy nevnímají,
aby tentokrát viděli svýma očima
Tvou svatou tvář a Tvou slávu.

Dotkni se Svým prstem jejich srdce,
aby se jejich srdce otevřela
a porozuměla Tvé věrnosti.

Modlím se a prosím Tě o všechny
tyto věci, spravedlivý Otče,
aby všechny národy byly obráceny
a uzdraveny ranami Tvého milovaného
Syna, Ježíše Krista. Amen.

KK

Očeho pohádka - Delfíní ovoce

Střezte se lživých proroků, kteří k vám přicházejí v rouchu ovčím, ale uvnitř jsou draví vlci. Po jejich ovoci je poznáte. Což sklízíte z trní hrozny nebo z bodláci fíky? Tak každý dobrý strom dává dobré ovoce, ale špatný strom dává špatné ovoce. Dobrý strom nemůže nést špatné ovoce a špatný strom nemůže nést dobré ovoce. Každý strom, který nedává dobré ovoce, bude vyřazen a hozen do ohně. A tak je poznáte po jejich ovoci. (Mt 7, 15–20)

Jaký strom je podle vás nejlepší? Proč?

Koho Ježíš přirovnává k dobrému stromu?

Podle čeho se pozná dobrý člověk? [Podle toho, kolik mně dá čokolády?]

Může se někdo pořád přetvařovat?

Čím se prozradí, že se někdo přetvařuje? Že nemyslí vážně, co říká?

Proč vlastně potřebujeme vědět, kdo je pravdivý a kdo se přetvařuje?

Za devatero horami, devatero řekami a jedním oceánem leží pohádková země, která se jmenuje Spojené státy americké. Děje se tam spousta podivných věcí a kolem se rozkládá spousta divokých moří. A tak tam mají pobřežní hlídky, aby zachraňovaly ty, kdo se topí. Nejdříve se myslelo, že nejlepšími záchranáři jsou krásné blondýny. A pak někoho napadlo, že by bylo dobré mít v pobřežní hlídce taky delfíny skákavé, protože plavou ještě rychleji než blondýny a vydrží dlouho ve vodě. A tak vypsali výběrové řízení.

Přihlásili se dva delfíni. První byl Jack a druhý Mathew. Jack byl světlý, vážil 500 kg a rád se předváděl. Mathew byl tmavý a trochu nesmělý. Vážil 500 kg. Komise řekla: „Jack se bude líbit dětem, bereme ho.“ Naštěstí si někdo vzpomněl, že jsou i jiné podmínky: „No jo, ale který umí rychleji plavat?“ Tak jim řekli: „Milí delfíni, dejte si závod k bóji a nazpět.“

Delfíni plavali jako torpéda. Mathew byl trochu rychlejší. Když byli tak daleko a nikdo je neviděl, Jack to ošvindloval, otočil se dřív. A pak už ho Mathew celou dobu jen doháněl a taktak, že ho dostihl, takže doplávali stejně. Předseda komise řekl: „Bereme Jacka, zítra ať si vyřídí konto v bance a pojištění, od pondělí může nastoupit.“

Jenže ještě ten den navečer se strhla bouřka a pan předseda na rychlém člunu vyplul hledat ztracené rybáře. Vtom se přes loď převalila vlna a smetla ho do moře. Po půl hodině se začal topit. Naštěstí byl poblíž Jack, doplul ho a pomalu ho strkal ke břehu. Jenže předseda mu sklouzával a hrozilo, že se utopí anebo zmrzne. Když to uviděl Mathew, připlul mu na pomoc a ve dvou to šlo mnohem líp.

Pak se ale stala hrozná věc. Objevili se tam žraloci tygrovaní. Když je uviděl Jack, pustil předsedu a odsvištěl na volné moře. Mathew si chytil předsedu do zubů za opasek a prchal s ním ke břehu. Když ho vystrčil na břeh do bezpečí, dohnali ho žraloci. Kličkoval, skákal, ale jeden ho kousnul. Naštěstí se dostal Mathew ke chráněné pláži, kde je síť. Ohromným skokem se přenesl na druhou stranu. Druhý den ho předseda jmenoval záchranářem a Mathew se samou radostí rychle uzdravil.

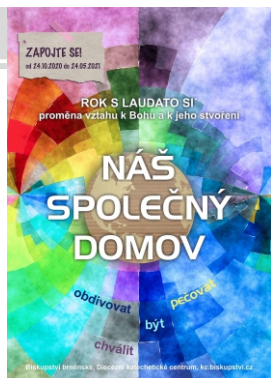
A Jack? Toho honí žraloci ještě teď.

Nakonec se vždycky pozná, kdo je kdo. Snažte se dobří skutečně být, ne jenom vypadat.

Podle našeho pana faráře LG

Náš společný domov

Biskupství brněnské připravilo prostřednictvím svého Diecézního katechetického centra projekt Náš společný domov. Projekt byl zahájen 24. října 2020 a skončí 24. května 2021. Jeho cílem je proměnit náš vztah k Bohu a k jeho stvoření, jak k tomu vyzývá papež František ve své encyklice **Laudato si'**.

Do projektu se může zapojit kdokoli – rodiny, společenství nebo jednotlivci. Jak?

1) Účastníci si vytisknou plán projektu a seznam úkolů. Obojí je na webu kc.biskupstvi.cz/nas-spolecny-domov/. Pak už se mohou pustit do plnění úkolů a kreativně se jich zhostit.

2) Ve dvou termínech (24. 1. 2021 a 24. 5. 2021) mohou poslat organizátorům prostřednictvím určeného formuláře vždy 1 fotografii dokumentující jejich snahu.

3) Všichni, kdo pošlou fotografii, budou zařazeni do slosování o drobné věcné odměny.

4) Z některých fotografií bude uskutečněna výstava v brněnské katedrále.

Bližší informace, podrobné pokyny, podmínky a podklady:

Facebookové stránky: Náš společný domov

Převzato z www.biskupstvi.cz

10 úkolů z projektu Náš společný domov

(Z celkového počtu 48 úkolů jsme některé vybrali pro představu a inspiraci.)

Obdivovat Boží stvoření (zaměřeno na přírodu – všímáme si, jak je příroda krásná)

1) Postavit sněhuláka nebo sochu ze sněhu. / Vyrobít krmítko pro ptáčky a v zimě je krmit. / Na sněhu nebo v blátě najít stopy zvířat a určit, komu patří. / Pokusit se o sledování zvířat podle stop. (Úkol č. 3)

2) Na procházce najít živočichy: jednoho, který žije ve vodě, druhého, který žije na zemi, a třetího, který létá ve vzduchu. / Naučit se poznat aspoň jednoho ptáka podle zpěvu. / Naučit se poznat tři ptáky podle zabarvení. / Pokusit se v hluku města zaslechnout zvuky přírody (ptáci; hmyz; vítr; bouřka...). / Najít čapí hnízdo. (č. 4)

3) Pozorovat východ nebo západ slunce. / Pozorovat fáze měsíce. / Najít na noční obloze tři souhvězdí. (č. 7)

Chválit Boha a jeho stvoření (zaměřeno na modlitbu a na oslavu Boha)

4) Pomodlit se modlitbu sv. Františka z Assisi „Chvalozpěv stvoření“. / Pomodlit se modlitbu papeže Františka „Za zemi“. (č. 13)

5) Přečíst si žalm, který chválí Boha za stvoření (např. Žl 8; 33; 95; 135; 136; 144; 145; 147; 148; 150). / Přečíst si v Bibli 1. a 2. kapitulu knihy Genesis. (č. 18)

6) Účastníci sdílí a diskutují, kde je vidět v přírodě Boží stopa. / Uvědomit si, co vše patří k Božímu

stvoření. / Děti napíší 10 věcí, které jsou z přírody, menší nakreslí něco, co patří do přírody. (č. 22)

Být více součástí Božího stvoření (zaměřeno na člověka a jeho vztahy k druhým lidem)

7) Poděkovat tomu, kdo pro nás připravil jídlo. / Připravit někomu nějaké dobré jídlo (např. snídani, večeři, upéct moučník). / Připravit jídlo společně, zapojit všechny účastníky. (č. 30)

8) Vědomě více prosit, děkovat, zdravit a usmívat se. / Naslouchat potřebám bližních a nabídnout někomu pomoc. / Upravit někčí hrob a pomodlit se za zemřelé. (č. 33)

Pečovat o Boží stvoření (zaměřeno na změnu životního stylu)

9) Neplýtvat potravinami – nakupovat jen tolik potravin, kolik spotřebujeme, vařit jen tolik, kolik se sní, a nakládat si na talíř jen takové množství jídla, které sníme. Pokud potraviny zbývají, najít možnost, jak je dát zvířatům. / Mít připravený seznam nákupu a nenakupovat, co vidíme. (č. 40)

10) Koupit k Vánocům dárek šetrný k přírodě. / Zjistit, kde se v okolí prodávají ekovýrobky a výrobky respektující spravedlivou odměnu a důstojné podmínky (fair trade) a zda by se dalo něco odtud pořídit (např. káva, drogerie). (č. 47)

Převzato z www.biskupstvi.cz

Vzpomínka na farní tábor

Upřímně, farní tábor byl asi nejlepší zážitek z celých prázdnin. Konečně jsem zase mohla strávit čas mimo internet s lidmi, se kterými si rozumím, a užít si dost srandy. Hrál se plno her, tvořilo se, chodilo na výlety, modlili jsme se nebo třeba hlídali v noci tábor. Dokonce my čtyři nejstarší jsme vymýšleli jeden program pro mladší a byla to opravdu zábava. Nejvíce mi drásalo srdce, když už jsme museli odjíždět, a nejradši bych se tam vrátila, ale to bohužel nešlo, a tak se už těším na příští rok, až si to zase zopakujeme.

AZ

SVĚDECTVÍ ŽIVOTA: R. D. Jan Bula *administrátor farnosti Rokytnice nad Rokytnou*

Na samém konci života Jan Bula napsal: „Pán Bůh vyměřil mi krátký život. Ale věřím, že nebyl nadarmo.“ Tento muž byl prostým venkovským knězem, a zřejmě právě proto musel předčasně zemřít; stal se obětí komunistického režimu, kterému posloužil ke kriminalizaci a diskreditaci katolických duchovních.

Soudní rehabilitace, vzpomínky pamětníků a probíhající beatifikační řízení v brněnské diecézi svědčí o tom, že tento kněz nebyl zločinec, nebyl zapomenut a jeho život nebyl nadarmo.

Narodil se 24. června 1920 Marii a Antonínu Bulovým v Lukově u Moravských Budějovic. Od roku 1926 navštěvoval obecnou školu v rodné obci a v roce 1931 nastoupil na gymnázium v Moravských Budějovicích. Středoškolská léta zakončil v roce 1938 maturitní zkouškou a nemajetní rodiče stáli před otázkou, jak obstarat prostředky na další studium, které si jejich syn zvolil. Rozhodnutí stát se knězem stvrdil Jan Bula vstupem do kněžského alumnátu v Brně a na počátku 2. světové války začal studovat teologii.

Život církve v diecézi byl ve 40. letech minulého století nepříznivě poznamenán nejen válečným stavem, ale také úmrtím brněnského biskupa Josefa Kupky. Bohoslovci museli vyklidit budovu alumnátu zabranou německou armádou. Následovalo dvojí stěhování a alumni posléze skončili v biskupské rezidenci a přilehlých kanovníckých domech v Brně na Petrově. Mnozí bohoslovci byli totálně pracovní nasazení, Jan Bula proto nastoupil v únoru 1943 do keramičky ve Vranovské Vsi. Regent alumnátu Karel Skoupý však zažádal o jeho uvolnění s odůvodněním: „Chce pokračovat a dokončit svá teologická studia, jelikož v brněnské diecézi vládne velký nedostatek kněží.“ Jan Bula se v květnu 1944 vrátil do Brna a pokračoval v přípravě na kněžství.

Nedlouho po konci války – 29. července 1945 – uděloval olomoucký světící biskup Stanislav Zela v brněnské katedrále kněžské svěcení. Mezi novokněze patřil také Jan Bula, který týden nato sloužil v rodné obci primici. Do duchovní správy byl poslán jako kooperátor do Rokytnice nad Rokytnou.

Zde Jan Bula zastupoval nemocného faráře všude tam, kde bylo třeba. Kromě kněžské služby se také aktivně zapojoval do veřejného života. Navštěvoval místní tělocvičnu Orla a pomáhal při akcích pořádaných touto katolickou organizací (dožínky, představení ochotnického divadla); angažoval se také v lidové straně a v místní správě. Svou milou a obětavou povahou si získal mimořádnou oblibu u farníků. Zvláště populární byl mezi mládeží a dětmi; s mladými lidmi uměl výborně pracovat a velmi se jim věnoval. Po smrti rokytnického faráře byl Jan Bula ustanoven administrátorem farnosti, tedy jejím dočasným správcem. Brzy nato se pustil do zásadní opravy kostela a měl v úmyslu zhotovit nový oltář.

Jan Bula nastoupil svou kněžskou dráhu v čase poválečné obnovy, která však byla v Československu spojena s proměnou politické orientace a výrazným posílením vlivu komunistické strany. Období relativní svobody skončilo v únoru 1948. Verbalizovaná snaha komunistického režimu o dohodu na novém uspořádání vztahu církve a státu byla popírána praktickými kroky státních činitelů. Jistým pokusem, jak ovládnout katolické věřící, byla snaha o vytvoření „národní církve“. K tomu měla přispět mimo jiné i státem organizovaná tzv. Katolická akce (KA), sdružující „pokrokové“ katolíky. Se vznikem KA byla okamžitě zorganizována podpisová akce pro její programové prohlášení, komunističtí představitelé přitom považovali za nejpodstatnější získat podporu kněží. V červnu 1949 navštívili členové rady ONV v Třebíči také faru v Rokytnici. Kaplan Bula ani farář Lakomý nesouhlasili bez výhrad s prohlášením KA, ale přáli si, aby došlo k dohodě mezi státem a církví. Pod touto záminkou byly získány jejich podpisy. Zanedlouho byla jejich jména otištěna v novinách na seznamu kněží, kteří údajně podepsali manifest KA. Brněnský biskup Karel Skoupý vyzval v této době kněze v diecézi, aby potvrdili, že stojí pevně za svým ordinářem, což rokytničtí kněží okamžitě učinili.

Brzy nato, v pátek 17. června 1949, obdržel Jan Bula cyklostylovaný Oběžník katolickému duchovenstvu a věřícímu lidu, jenž měl být následující neděli přečten v kostelích. Tento biskupský oběžník stručně, ale přesvědčivě předkládal dosavadní proticírkevní opatření vlády. V neděli ráno byl Jan Bula veřejnými činiteli vyzván, aby list nečetl. V této

chvíli, kdy bylo nezbytné rychle se rozhodnout a jednat, většina kněží zaváhala a oběžník nepřečetla. Jan Bula mezi ně nepatřil. Při čtení oběžníku navíc připojil svůj komentář: „My nechceme zradit ani svůj národ (...), ale ani Krista. Krista dovedl zradit jen Jidáš, který utekl od věrných přátel Spasitele k nepřátelům a za hrst peněz jim jej vydal. (...) Vy buďte věrní. Nezklamte důvěru své Církve, v níž jste se narodili, aby nemusela jednou nad Vámi plakat matka Církve a nezlořečily Vám Vaše děti.“ Za to byl nejdříve potrestán pokutou a v září 1949 odsouzen za přečin pobuřování a přestupek šíření poplašné zprávy k měsíčnímu nepodmíněnému trestu. Podal odvolání, ale celá záležitost se vyvíjela jinak. Trestní řízení bylo zastaveno prezidentskou milostí. Ta měla přesvědčit veřejnost o vstřícnosti režimu vůči katolické církvi. Skutečný postoj však byl jiný; jak dříve prohlásil Klement Gottwald: „Neutralizovat ji a dostat ji do svých rukou...“

Je zřejmé, že na počátku 50. let 20. století usilovala komunistická strana nejen o likvidaci církve, ale také o kolektivizaci zemědělství. Snahy režimu však narážely na odpor části obyvatel. V okresech Třebíč a Moravské Budějovice vznikly odbojové skupiny, které se ale záhy dostaly pod kontrolu StB. Na počátku roku 1951 se v tomto regionu objevil Ladislav Malý, jenž se snažil proniknout mezi místní odbojáře. Tento muž opustil v roce 1949 za nevyjasněných okolností Československo a přihlásil se v Rakousku do americké zpravodajské služby Counterintelligence Corps (CIC). Měl být ve styku s uprchlíky, přitom však zpronevěřil svěřené peníze a vrátil se do Československa. Skutečná identita Ladislava Malého nebyla dodnes zjištěna. Není jasné, zda na Třebíčsku působil jako příslušník StB, nebo to byl pouze dobrodruh, lhář a opilec, který byl řízen tajnou policií nevědomě.

Večer 25. února 1951 navštívil Malý na faře v Rokytnici svého gymnaziálního spolužáka Bulu. Pověděl mu několik smyšlenek o své práci, vyptával se na společné známé a požádal o nocleh. Později sdělil další lež: vyprávěl, že se svými spolupracovníky osvobodil pražského arcibiskupa Josefa Berana z internace, překročit hranice že se jim však nezdařilo. Poté dodal údajné přání arcibiskupa, aby ho před další cestou vyzpovídal spolehlivý kněz. Tuto prosbu Jan Bula neodmítl a slíbil, že arcibiskupa navštíví. Ladislav Malý přišel na rokytnickou faru ještě několikrát, mezitím však pronikl mezi místní

odpůrce režimu a začal je pobízet k ozbrojenému odboji. S tím mladý kněz nesouhlasil a vybídl Malého, aby odešel a neuváděl další lidi do neštěstí. Malý pozbyl důvěryhodnosti také z toho důvodu, že stále odkládal plánovanou návštěvu arcibiskupa. Když se Jan Bula s těmito informacemi svěřil faráři Janu Podveskému z Jaroměřic nad Rokytnou, poradil mu tento zkušený kněz, aby se již s Malým nestýkal. Považoval jej totiž za provokatéra.

Třebíčsko bylo delší dobu sledováno StB, a když došlo k přestřelce při zavražďovací akci v Heralticích (iniciované Ladislavem Malým), bylo zahájeno rozsáhlé zatýkání. Tak byl 30. dubna 1951 zajištěn také Jan Bula, který během dvou měsíců poznal nedůvěryhodnost Ladislava Malého i jeho špatný charakter. Přesto byl na počátku rozhodnut neprozradit jej – musel si totiž uvědomovat, že bylo kompromitováno mnoho nevinných lidí. Výsledky byly zahájeny s dnes známou brutalitou StB a již ve druhém protokolu datovaném 30. dubna je uvedeno mnohé z toho, co Jan Bula o Ladislavu Malém věděl. Vypovídal však nejen o jeho aktivitách, ale i tom, jak se mu snažil v jeho počínání bránit. V průběhu května byl tvořen scénář pro inscenaci procesu. Svou úlohu v něm měl sehrát také Jan Bula. Na začátku června byl vypracován otázkový protokol obviněného, který obsahoval pramálo z toho, co se skutečně událo. Měl sloužit k tomu, aby se Jan Bula opakovaným čtením naučil dobře svou roli pro připravovaný proces.

Situace se změnila 2. července 1951 událostmi v Babicích. Ten den večer vnikl Ladislav Malý s Antonínem Mityskou do babické školy. Došlo ke střelbě, po níž zůstali ležet na podlaze tři zabíjí funkcionáři MNV, jeden byl raněn. Přestože StB v prostoru Třebíčska působila a vytvořila početnou síť spolupracovníků, Ladislava Malého nedopadla. Naopak dopustila, aby provedl tento čin, který byl pak náležitě využit. Trojnásobná vražda umožnila,

aby následné soudní líčení působilo přesvědčivěji než jiné procesy 50. let; režimu nepohodlné osoby měly být nyní souzeny jako spolupachatelé kriminálního činu.

Ladislav Malý byl zastřelen při zatýkání v poli u Bolíkovíc, z množství zadržených osob však bylo možné sestavit první skupinu obviněných, do níž patřil také Jan Bula. O soudním řízení jednal v červenci 1951 politický sekretariát ÚV KSČ v Praze, který fakticky rozhodl o tom, kdo bude odsouzen k smrti. Tehdy bylo také stanoveno, že Jan Bula bude z prvního procesu vyloučen; dostane trest smrti, ale až později. V regionu měla být prodlužována přítomnost represí a zesilována atmosféra strachu.

V druhém „babickém procesu“ byl za vedoucího skupiny obviněných označen Jan Bula – kněz, který byl zatčen více než dva měsíce před vraždou. Podle obžaloby měla jeho protistátní činnost začít rozšiřováním protikomunistických letáků, pokračovat četbou biskupského oběžníku, založením ilegální skupiny a vyvrcholit tím, že neudal Ladislava Malého, kterého nechal několikrát přespat na faře. Soudní řízení probíhalo od 13. do 15. listopadu 1951 v Třebíči. Poslední den byl Státním soudem Brno

vynesen rozsudek, o kterém bylo rozhodnuto již před zahájením procesu: Jan Bula byl odsouzen pro velezradu k trestu smrti.

Odvolání bylo Nejvyšším soudem zamítnuto. Posléze došlo k projednání žádosti o milost (o níž žádala Bulova matka a několik jeho farníků). Ministerstvo spravedlnosti se však vyjádřilo zamítavě a totéž učinila prezidentská kancelář. Jan Bula očekával vykonání rozsudku. Den před popravou mu bylo dovoleno napsat svým nejbližším dopisy na rozloučenou. Byl na smrt připraven a v jeho dopisech se tak odráží vyrovnanost a víra, že život nekončí zde na zemi. „Pán Bůh vyměřil mi krátký život. (...) Těší mne dnes, že jsem mu sloužil a že jsem Jeho služebníkem zůstal až do konce. Odcházím s ním smířen. Těším se na oddech a na shledání se všemi těmi, kteří mne na věčnost předešli. Můj patron neměl delší život než já a v jeho osudu se mnou tolik společného.“ Poprava oběšením byla vykonána na dvoře jihlavské věznice ráno 20. května 1952. Bulovo tělo bylo spáleno a urna s popelem uložena na utajeném místě, zřejmě však na Ústředním hřbitově v Brně.

KK

Fotografie převzaty z webu janbula.cz

JOHNY A SVATÝ MARTIN

